

Escola Sert

CAMPUS PROFESSIONAL

Integració
Innovació
Formació
Qualitat
Creació

Espai de relació de les empreses amb els arquitectes i altres agents del sector

No esperis més, participa-hi!

902 99 99 99 (extensió 1000)
T 93 306 18 42
www.collegiacampusprofesional.cat

Ja participen en el Campus Professional:

Alder	Termochip	Rockwool
AST	Aldovier	Texsa
Trac	Aiava Ingenieros	ICR
Itaver	Aidma	Chosa
ATEDY	Autodesk	Novatek
Grupo JO	Nemetschek	Rohm and Hass
El Cobre	Warma	

DURAVIT

Living bathrooms | www.duravit.es

rapidmix®
PAVIMENTACIÓN EN RESINA

C/ Antic De Sert Joan, 13 08003 Barcelona T +34 93 255 50 99
info@rapidmix.es www.rapidmix.es

La domòtica li escau bé al seu hotel

Schneider
ELECTRIC

AB

butlletí
informatiu
bimestral

**Arquitectes
de Barcelona**
novembre-desembre 2008

Rehabilitació, una opció de pes

Situació econòmica i
mesures per fer-hi front

Habitar, menjar i cuinar tanca el cicle
cultural de l'habitatge

Liuraments de premis de biennals i
triennals al territori

Reconversió de la Demarcació

En l'editorial anterior plantejàvem les dificultats que la davallada de feina que estem patint provoquen a la majoria d'arquitectes i com la resposta a un canvi tan dràstic respecte a la situació anterior requereix una **reconversió professional**.

Pel que fa al Col·legi, la situació també ha canviat radicalment respecte fa dos anys. Les necessitats del col·lectiu d'arquitectes no són les mateixes, però a més, el

COAC ara disposa de molts menys recursos per fer-hi front. Si al 2006 els ingressos per drets d'intervenció de la Demarcació de Barcelona van ser de 6,619.046 €, per al 2009 s'ha previst que no passin dels 2,279.678 €, el que suposa una caiguda del 65,56%.

Això implica que, igual que els arquitectes, la Demarcació i el COAC han d'abordar una veritable **reconversió**, que es va iniciar amb el Pla de xoc aprovat per l'Assemblea el passat 29 de maig. Les mesures organitzatives i accions que inclou propicien tant la disminució de despesa —aplicació de la moratòria d'activitats culturals i publicacions, supressió de cost per al COAC de les festes patronals, redimensió dels recursos humans, etc.— com l'augment dels ingressos —potenciació de la capacitat per vendre serveis que ofereix el COAC a tercers, impuls dels visats de valor afegit, assoliment de l'autofinançament de l'Escola Sert, reducció de les exempcions de drets d'intervenció a clients, etc.—.

Des de l'estiu, la situació del sector s'ha tornat a deteriorar amb una nova baixada dels projectes visats. Per tant, el pressupost de la Demarcació per al 2009 ha d'incorporar mesures d'estalvi com la disminució de despesa en el desplegament territorial, el copagament d'alguns serveis, l'adaptació de personal, l'aturada d'accions no imprescindibles, el manteniment i intensificació de la moratòria cultural, la tendència cap a l'autofinançament, la renegociació dels serveis generals i la potenciació dels patrocinis i les subvencions.

Totes aquestes mesures estan adreçant-nos cap a una Demarcació diferent de la que teníem fins fa 2 anys, molt més lleugera i, esperem, que més àgil i eficaç. Una Demarcació que ja no es nodreix quasi exclusivament dels drets d'intervenció i les quotes obligatòries sinó que ara centra part dels seus esforços en oferir serveis voluntaris tant a arquitectes com a administracions i altres possibles usuaris.

Confiem que al final d'aquest camí, realitzat amb més pressa de la desitjada, ens quedi una institució potser més reduïda però més útil i adaptada tant a la realitat com a les necessitats del col·lectiu d'arquitectes.

Lluís Comerón

President de la Demarcació de Barcelona

presidència

Arquiset'08 finalitza amb bona nota

La segona edició d'Arquiset'08 - Setmana d'Arquitectura, celebrada enguany entre l'1 i el 9 d'octubre amb l'habitatge i la llum com a eixos temàtics, ha servit per consolidar aquest esdeveniment que busca aproximar a la societat l'arquitectura, l'interiorisme i totes aquelles disciplines relacionades amb l'espai.

Prop de 300 assistents van gaudir del cicle de cinema KinoARKT, organitzat amb 100.000 Retinas, amb pel·lícules centrades en les relacions entre cinema i habitatge. Aquesta segona edició, celebrada al renovat cinema Maldà de Barcelona, va tenir com a convidat l'arquitecte Josep M. Montaner en el col·loqui sobre l'edifici Nemausus I, de Jean Nouvell, del qual va destacar la seva flexibilitat i caràcter innovador.

D'altra banda, uns 160 estudiants de primària van participar en l'activitat *10x10*, una aposta

decidida per apropar l'arquitectura als més petits i als diferents districtes de Barcelona a través de l'habitatge. Des de l'inici del curs, alumnes d'entre 8 i 11 anys van estudiar un edifici d'habitatges del seu districte, a través d'explicacions, visites guiades i tallers, amb l'assessorament d'un arquitecte. Els treballs realitzats pels infants van ser el motiu de les exposicions ubicades a la Nau Ivanow, el Centre Cívic Guinardó i l'Ateneu Barcelonès. Van col·laborar en aquesta activitat el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona, el Patronat Municipal de l'Habitatge, Abacus, la BAU i EPSON.

L'acte de lliurament dels premis FAD, atorgat a un edifici d'habitatges socials per a joves de Barcelona, d'Emiliano López i Mónica Rivera, va posar-hi el 9 d'octubre el punt i final. Aquesta edició d'Arquiset ha comptat, per part del COAC, amb el patrocini de Duravit, Rapidmix i Schneider Electric.

BAIX LLOBREGAT

6 premiats a la 2a Trienal d'arquitectura i urbanisme

El 8 de novembre s'han lliurat els guardons de la 2a Trienal d'arquitectura i urbanisme del Baix Llobregat, Alt Penedès i Garraf '08, en un acte, a la sala del Foment Vilanoví de Vilanova i la Geltrú, presidit per Lluís Comerón, president de la Demarcació, Joan Ignasi Elena, alcalde de Vilanova i la Geltrú, i Joan Ganyet d'Arquitectura i Paisatge del DPTOP de la Generalitat de Catalunya.

Els guardonats a les diferents categories són: equipament i serveis, premi "ex aequo" per al *Museu Arqueològic Mines de Gavà*, del despatx Varis Arquitectes S.L. (Dani Freixes, Vicente Miranda, Eulalia González, Vicenç Bou) i l'*edifici Intermodal de l'Aeroport del Prat de Llobregat*, dels arquitectes Carlos Ferrater, Ramon Sanabria, Ramon Artigues i José Maria Casadevall; residencial plurifamili-

Evolució del visat

La situació econòmica del sector de la construcció està comportant canvis molt importants tant en l'exercici de la professió d'arquitecte com en l'activitat del COAC i la Demarcació de Barcelona. Un repàs a les dades aportades pels gràfics de visats poden servir d'ajuda a col·legiats i institució per tal de valorar la crisi. A través de la comparativa setmanal del nombre d'habitatges bàsic a

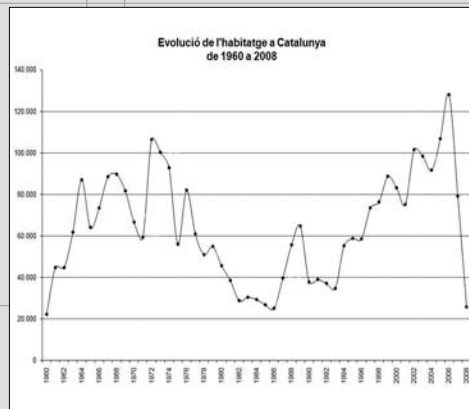
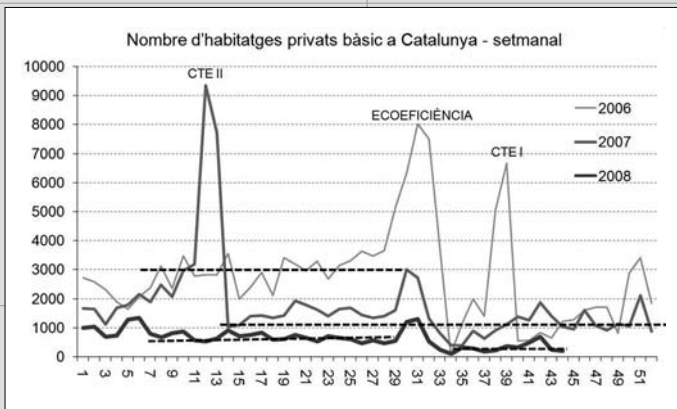
Catalunya, s'observa que mentre al 2006 es visava un promig de 3.000 habitatges a la setmana, a partir del setembre de 2007 hi ha una primera davallada fins a 1.200 habitatges/setmana, i una segona al febrer de 2008 que situa la xifra en 600 habitatges/setmana. Des de l'estiu, el promig està al voltant dels 300 habitatges a la setmana. L'evolució de la producció d'habitatges des del 1960 al conjunt de Catalunya també és

reveladora: aquesta crisi és més sobtada i intensa que les dues anteriors ja que després de l'augment experimentat a partir del 1986, de la caiguda entre el 1990-94 i de tocar sostre l'any 2006, les xifres del 2008 preveuen finalitzar l'any amb uns 25.800 habitatges projectats.

Rehabilitació, una opció de pes

L'Escola Sert va organitzar el 7 d'octubre una jornada monogràfica dedicada a la rehabilitació, una branca d'activitat que a l'escenari actual de recessió econòmica es presenta com una de les principals respostes a la davallada de l'obra nova, ja que actualment suposa gairebé un 30% de l'activitat total de la construcció i que es preveu l'augment d'aquest percentatge. Lluís Comerón, president de la

Demarcació de Barcelona del COAC, va subratllar la necessitat d'assumir la reconversió de l'exercici professional dels arquitectes, de potenciar la rehabilitació com a disciplina de pes dins l'arquitectura i de prendre consciència que "la bona rehabilitació requereix la mateixa o millor formació que l'obra nova". Antoni Sorolla, regidor delegat d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona, va completar la panoràmica global del subsector destacant que el nou Pla

BAIX LLOBREGAT

ar, 14 habitatges de promoció pública al Papiol, de BAAS Jordi Badia; residencial unifamiliar, Habitatge unifamiliar entre mitgeres a Sant Feliu de Llobregat, de Claudi Aguiló Lauren, Martí Sanz Ausàs i Albert Domingo Ollé; planejament, Pla Parcial del Sector Pla de Ponent de Gavà, de Fidel Vázquez Alarcón i Ramon Vázquez López; espais exteriors, parc Sitges Plana Est - Parc de Ca Robert - Av. Vilafranca - Av. Sofia, de Joan Forgas Goll, Dolors Ylla-Català Puigrefagut. Les categories de rehabilitació i reforma, interiorisme i innovació tècnico-constructiva han quedat desertes. El centenar d'assistents van poder visitar l'exposició de les obres premiades, finalistes i seleccionades al certamen. Així mateix, es va presentar el catàleg

amb les 182 obres rebudes, que es pot adquirir a la Seu del Baix Llobregat i a la Cooperativa Jordi Capell a partir del desembre. Els patrocinadors de la 2a edició han estat l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i Spert i la col·laboració de Cosentino, Energie Solaire, Grupo Puma, Isoarquitect, Mause, Rehabilit, Selci i Arnau.

BAIX LLOBREGAT

Foto: Jordi Pareto

<p>de l'Habitatge de Barcelona, la redacció del qual s'està ultimant, posarà un especial èmfasi en la rehabilitació, atenent sobretot als criteris d'accessibilitat, seguretat i sostenibilitat.</p> <p>Formació i eines públiques</p> <p>També es van presentar les eines de suport que l'arquitecte pot trobar per introduir-se en el camp de la rehabilitació, tant des del vessant del COAC com des de les diverses administracions. Per part de l'Escola Sert, es va</p>	<p>nisme i el Servei de Rehabilitació d'Habitatges de la Generalitat van coincidir en la necessitat d'unificar les ajudes existents a la rehabilitació, un objectiu que, com a mínim per a la capital catalana, es pretén aconseguir amb el Consorci de l'Habitatge de Barcelona, en marxa des del 2006.</p> <p>Ajuts a la instal·lació d'ascensors</p> <p>En el marc de la rehabilitació, una altra iniciativa de recent impuls és el Programa d'Ajuts per a la Instal·lació d'Ascensors a Barcelona, fruit</p>	<p>Tècnics de Barcelona (CAATB), la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona i la Federació d'Associació de Veïns de Barcelona (FAVB).</p> <p>L'objectiu és promoure i facilitar la rehabilitació i millora de l'accessibilitat dels edificis d'habitatges de Barcelona, mitjançant l'agilitació i simplificació de processos i la seva gestió, i la millora de les subvencions, a partir de l'aplicació de les noves Bases Reguladores d'Ajuts a la</p>	<p>ocupabilitat</p> <h2>Nou carnet precol·legial</h2> <p>Des de l'octubre els estudiants d'arquitectura tenen la possibilitat de tramitar a través de l'Oficina Jove la seva entrada al COAC mitjançant el carnet precol·legial. L'objectiu d'aquesta iniciativa és apropar aquest col·lectiu, el dels futurs arquitectes, al Col·legi, permetent la seva participació en la vida col·legial i professional. Els avantatges principals d'aquest nou servei, impulsat per l'Àrea d'Ocupabilitat, són que permet visar el PFC com el primer treball reconegut com a arquitecte, accedir de manera lliure a la Biblioteca i l'Arxiu Històric, estar al corrent de l'actualitat col·legial a través dels butlletins electrònics del COAC, adreçar consultes i rebre assessorament a l'Oficina Jove, i gaudir de descomptes en els cursos organitzats per l'Escola Sert. El nou carnet precol·legial té un preu de 34,80 €/any, és personal i intransferible, i es renovarà anualment amb la presentació a les secretaries del COAC del justificant de matrícula al curs corresponent.</p>
<p>presentar el programa d'Intensificació en Rehabilitació d'Edificis d'Habitatge, que té en compte aspectes d'inspecció i tècniques d'intervenció, millora de les instal·lacions i sostenibilitat. Per la seva banda, l'OCT va oferir una aproximació a la presència de la rehabilitació en diferents noractivitats, com el CTE i el decret d'Ecoeficiència, i les ordenances municipals.</p> <p>Precisament, els representants de l'Institut Municipal d'Urba-</p>	<p>del conveni signat el passat juny entre el Consistori de la ciutat i el diferents agents implicats: la Demarcació de Barcelona del COAC, el Gremi Empresarial d'Ascensors de Catalunya, el Gremi de Constructors d'Obres de Barcelona i Comarques, la Cambra Oficial de Contractistes d'Obres de Catalunya, la Comissió de Rehabilitació i Manteniment d'Edificis de Catalunya (RIME), el Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona-Lleida, el Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes</p>	<p>Rehabilitació Específiques per a la ciutat. Aquest programa s'aplicarà entre el 2008 i el 2011, període en què es preveu com a mínim doblar el nombre d'actuacions subvencionades d'instal·lació d'aparells elevadors.</p> 	
<h2>Acord per a la realització de TEDI a Granollers</h2> <p>El 3 de novembre s'ha signat el conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Granollers, el COAC i el Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona, que preveu la intervenció de tècnics arquitectes i aparelladors en la realització dels Tests dels Edificis (TEDI) al parc d'habitatges d'ús residencial del barri El Congost de Granollers. En concret, són 40 les comunitats —afectades per diverses patologies— que opten als ajuts previstos en el Pla de Rehabilitació d'habitatges de la Generalitat de Catalunya i en el Pla de barris de l'Ajuntament del municipi.</p> <p>El conveni s'inscriu dins les accions desenvolupades per la Demarcació per tal d'ajudar els col·legiats a fer front a la crisi. En aquest sentit, la redacció dels</p>	<p>VALLÈS</p>	<p>TEDI obre la porta al posterior desenvolupament dels projectes de rehabilitació d'aquests edificis. Els arquitectes participants en els TEDI seran seleccionats d'entre els 200 arquitectes integrants de la borsa de treball que per aquest fi es va crear a principis de juliol amb la participació de l'Oficina de Concursos del COAC.</p>	<p>BAGES - BERGUEDÀ/OSONA</p> <h2>La 5a BACC distingeix 8 obres</h2> <p>El Monestir de Sant Benet de Bages va acollir el 24 d'octubre el lliurament de guardons de la 5a BACC, amb l'assistència de 125 persones. En aquesta edició del certamen —organitzat per les delegacions d'Osona i del Bages-Berguedà— s'han presentat 103 projectes i s'ha comptat amb el patrocini de Caixa Manresa. D'entre les 33 obres seleccionades, el jurat va distingir-ne 8: la <i>llar d'infants</i></p>

exercici professional

Nova Memòria del Projecte Bàsic i d'Execució

L'OCT ha elaborat un nou exemple de Memòria, aplicat a un petit edifici d'habitatges amb local comercial i aparcament, concebut com a eina d'ajuda en l'elaboració d'un projecte complet, tenint en compte els canvis que introdueix el CTE i altres normatives de recent publicació.

El document incorpora un Índex amb els cinc capítols que conformarien la totalitat d'un Projecte:

Memòria, Plànols, Plec de Condicions, Amidaments i Pressupost. S'hi ha afegit un sisè capítol on s'inclouen els Projectes parcials i altres documents complementaris (estudis geotècnic i de seguretat i salut o certificació energètica).

La Memòria segueix l'esquema plantejat en el document Guia documental del Projecte però s'adapta al cas explicat. Al primer capítol de Dades Generals li segueix la Memòria Descriptiva (MD) on s'explica el programa de l'edifici

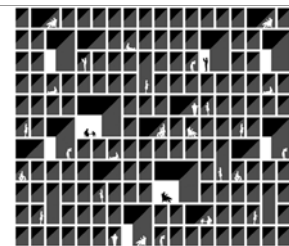
(usos, superfícies, etc) i s'analitzen els requisits a complir, justificant-se aquells que afecten la totalitat de l'edifici (habitabilitat, seguretat contra incendis, ecoeficiència, etc). La conclusió fonamental que s'extrau de l'elaboració d'aquest document és la importància d'una correcta estructuració de la documentació, que contingui tot allò que el CTE exigeix de forma coherent amb el complex procés projectual i constructiu i sense que sigui repetitiu en els diferents sistemes i subsistemes implicats.

Trobareu el document, en format word i pdf, a la fila General, columna Documents de projecte del web "Codi Tècnic. Accions COAC", www.coac.net/coditecnic/

activitats culturals

Habitar, menjar i cuinar posa punt i final al cycle de l'habitatge

Les diverses tipologies d'habitatges i, sobretot, la relació entre els espais domèstics que en formen part —especialment entre la sala d'estar, el menjador i la cuina— són motiu de revisió en Habitar, menjar i cuinar, a la sala d'exposicions fins al 6 de gener. Aquesta quarta i última mostra del cycle cultural que la Demarcació de Barcelona del COAC ha dedicat enguany a l'habitatge, comissariada per Xavier Vendrell i l'estudi dataAE, compta amb les aportacions de 50 arquitectes catalans i 50 americans de diferents generacions. A través de la seva experiència professional, acadèmica i teòrica en temes d'habitatge, exemplifiquen la relació entre aquests tres espais, tant en habitatges unifamiliars com plurifamiliars. El fet que els arquitectes

seleccionats visquin actualment a les ciutats de Barcelona i/o Xicago enriqueix l'exposició amb les diferents perspectives que aporten ambdues cultures sobre la temàtica de l'habitatge. Paral·lelament, s'ha organitzat un cycle de conferències que s'inicia el 6 de novembre a les 19.30 h amb la participació de l'arquitecte i comissari de la mostra Xavier Vendrell. Habitar, menjar i cuinar: a la sala d'exposicions del COAC del 6 novembre de 2008 al 5 de gener de 2009. Inauguració: 6 de novembre a les 21 h. Conferència inaugural Quins són els mínims d'habitabilitat?, a càrrec de Xavier Vendrell, a les 19.30 h a la sala d'actes del COAC

Consulteu la data de les conferències al web www.coac.net/Barcelona/exposicions/expos_c.htm

BAGES - BERGUEDÀ/OSONA

municipal d'Artés, de Josep Cayuelas, Rikke Nygaard i M. Àngels Altarriba (nova planta d'ús públic); l'habitatge unifamiliar aïllat d'Albert Colomer, situat a Sant Bartomeu del Grau (nova planta d'ús privat, habitatge unifamiliar); l'edifici d'habitatges Cardona 30 de Manresa, de Fargas-Rovira Arquitectes (nova planta d'ús privat, habitatges plurifamiliar); la Fundació Àlicia, de Lluís Clotet / Ignacio Paricio / ABEBA Arquitectes (nova planta d'ús privat, ús no residencial); l'escala-paisatge de l'Ajuntament de Manresa, de Manuel Bailo i Rosa Rull (rehabilitació); estudi +3. rehabilitació d'espai industrial com a estudi de disseny gràfic, d'Esther Ferrer (interiorisme, obres de tipus efímer, disseny de mobiliari i altres); la modificació del pla general 'pla especial del camí de la cova i del carrer Montserrat de Manresa,

de David Closes i Ricard Torres (urbanisme), i el projecte d'urbanització de la plaça de la catedral de Vic, obra de Jordi Segura i Albert Vilarrasa (espais exteriors, intervencions en espais públics i espais oberts). Aquest projecte va ser reconegut també amb el 1r Premi Patronat de la Ciutat Antiga de Vic. El Premi FORUM, que distingeix la millor intervenció arquitectònica d'iniciativa privada en el nucli antic de Manresa, ha quedat desert. A més, s'ha elaborat un catàleg dels projectes presentats, que es pot adquirir a ambdues delegacions i a la Cooperativa Jordi Capell.

L'exposició de la 5a BACC es pot visitar fins al 28 de novembre a la Delegació del Bages-Berguedà i del 15 de desembre a l'11 de gener de 2009 a la Delegació d'Osona.

Foto: Maria Pich

Els premiats de la 5a BACC